Quelle: https://manuscripta.at/?ID=47060
Copyright: Stams, Zisterzienserkloster

De origine et fundationе Monasterij.

In nomine Iesu Christi huæq; gloriosissimæ Virginis ac Matris Mariæ, ipsiusq; S. Joannis mediti præcursoris. Cum per scripturarum seriem a creatione mundi usq; ad finem seculi omnia notabilia præsentetur. Nos conspatei in Stambs ad notitiam successorum nostrorum et omnium Christi fidelium subscripta, et quæ vere facta sunt, volumus peruenire.

Igitur anno incarnationis dominicæ M.CC.LXXIII Indictione ij. Conuentus una cum Abbate, migrantes de Cæsarea Bone ordinatissima ac matre reuerendissima nostra, ad dictum locum Stambs, obedientia conducente, deuenerunt. Qui locus cum antea esset nullus, in Canonici Ordinis Cisterciensis taliter est reductus. Fuit nanq; deuotissima atq; prædilectissima quædam Domina dicta Elisabeth, fundatrix videlicet nostra, felicissimæ recordationis filia Ottonis Ducis quondam Bauariæ, quæ prima Conrado Regi Bauariæ in matrimonio fuerat copulata. Post cuius mortem decursis aliquibus annis, Illustrissimo Domino Meinhardo Comiti Tyrolensi nec non fundatori nostro etiam matrimonialiter est adiuncta. Quæ illam præfatam una cum prædicto Domino Meinhardo marito suo, ad omnibus ad quos spectabat, multis modis comparauit. Nec non a Serenissimo Principe Domino Rudolpho Rege Romanorum, cuius miteratur, legaliter acquisiuit. Nobis uero apud Capellam S. Joannis Baptistæ pro expectatione, Claustrum ligneum, cum multis utensilibus adaptauit. Ac sic ipse 1273
moriens, ut speramus, pro sua sua uoluntate, et opere maximæ pietatis iam michaelo, ad Dominum transmigrauit: Corpusq; ipsius in dicta capella est deuotissime tumulatum, denuo tamen in nomo Magno erit tumulandus, cum ipsius quatuor pueris tunc defunctis.

Nobilissimus uero Dominus Meinhardus ipsius maritus, etiam ea defuncta non destitit ab opere iam inceptos; sinceliem in deum coeiter annis elucidari gloriosissimæ Virginis Mariæ, quod nunc est in apparentia, ecclesiam construens, et studiose multis expensis ac sumptibus expediuit.

Continuatio De conuersatione primorum Fratrum

Nos autem monachi per duodecim pene annos in prefato claustro ligneo residentes, licet ad superadictum B. Joannem et ipsius capellam esset uirorum et mulierum concursus maximus cotuatim, in multa austeritate, cum conuersis nostris voluntarie cohidentes nos, procuebamus ne religio ac disciplina, quæ nostram decebat ordinem, aliqualiter turbaretur.

Quando, & per quos fuerit Monasterium consecratum.

Anno itaq; 1284. Indictione 13. in die S. Malachiæ, laudabilis fundator noster, mutatum nostrum Cænobium procurauit magnificentissime decorari. Adduxit enim non sine magnis laboribus et expensis, septem Reuerendissimos Episcopos. videlicet, ordinarium nostrum Dominum Brunonem Episcopum Brixinensem. Dominum Hartmannum Episcopum Augustanum. Dominum Martum Episcopum Cementensem. Dominum Wernhardum Episcopum Piterensem. Dominum Faurbi Episcopum Milopetensem. Dominum Nicolaum Episcopum Carpulensem. Dominum Henricum Episcopum Ratisponensem. quos etiam præter expensas, secundum quod decuit suam Magnificentiam, largis donarijs honorauit. Sed Dominus et Pater noster Præsul Brixinensis deferens honorem Venerabili Domino Episcopo Ratisponensi, permisit eum Summum altare cum ipso Monasterio dedicare. Ipse uero cum honorando Dno Episcopo Augustano Cæmiterio infiteit consecrando, alijs Pontificibus in diuersis sollemnitatibus occupatis.

Memorabilia quæ in Dedicatione Cænobij contigerunt.

Porro ex tam gloriosissima dedicationem præuenerat honorandus Præsul Dominus Wernardus Petirensis per duas septimanas ante diem S. Malachiæ nouem altaria celeberiter ac publice consecrando per quos etiam dies continuos manens nobiscum de licentia Antistitis nostri Brixinensis cum alijs benefactis reconciliauit solenniter pauitentes. De indulgentia uero larga, sive de remissionibus, quæ tunc factæ sunt per prælibatos prælibatos, alias in scriptis poteris inuenire.

Notandum sane, quod ipsa dedicatio maioris Ecclesiæ, propter aeris temperiem, et propter alias commoditates ad consecrationem basilicæ S. Baptistæ per pontifices est translata. Adduxerat insuper Spectabilis Fundator noster, filiam suam michilam Ducissam Austriæ, de Vienna usq; ad locum nostrum, cum omnibus cotterinis suis, ut huic dedicationi interessent. Nichilominus ut sepulturæ matris ipsorum affuerent quæ eodem die, post cantatam missam dedicationis, per sapedictos Episcopos facta est. Tunc tumulati sunt apud B. Virginem, pre clarus Comes patruus ipsius fundatoris, atq; uxor nobilissimus Comes Albertus cum honestissima sua Coniuge ac liberis eorundem, alijs de eorum progenie, usq; ad duodecim corpora. Qui proinde apud Tirol fuerant exhumati; et ad nos deuecti, atq; hic sepulti. Preterea Ducissa Austriæ in ipsa consecratione, et fuerunt prædecessorum tuma, latione, cum alijs Reuijs, nobis argenti contulit centum marcas. Inclitus etiam fundator noster, qui et ipse tunc præsens erat cum universis liberis suis, cuncta decentissime ordinauit, dotauit, et in omnibus expensis liberaliter satisfecit, ac calicibus, campanis loco nostri consecrationem cum alijs donatiuis insignibus decorauit.

Prefatisq; omnibus nec non multis alijs permaximis sollemnitatibus, quæ per clares processiones seu quibuscunq; modis egregie sunt peractæ, ultra modum etiam exaltauimus, quod ipse Sathanas inimicus omnium bonorum impedimentum salutis nostræ nullam poterat inuenire; cum enim publica fama Diabolo instigante, quod in die dedicationis nostræ deberent tot cædes ac homicidia perpetrari, ita quod sanguis profluerent ri, uus largè, et quod sine omni retractatione esset fundator noster in ipsa homicidijs occidendus: unde pro cautela armatis pelerinos adduxerat, qui interciperent ne possent aliqua cædes sive homicidia perpetrari. Inseiuserat enim Diabolus ut est operabile quibusdam mulieribus sortiarijs, et forte aliquibus filijs Belial et sortilegijs, quod inter plurima monstrosa dicta quæ confixerant, date ipsam diuisionem consecrationem erat publice diuinatum, quod ipsa dedicationis die talis deberet cædes seu strages hominum perpetrari, quod in humano sanguine ad talos sive calcaria, posset cadari, fundatore cerimonio.